

25.07.2023

Неприбуткові організації: ризикові операції та «воєнні» пільги

- як не втратити статус неприбутківця
- ПДВ – винятки воєнного стану

Лектор: Галина Морозовська

Ризикові операції – як не втратити статус неприбутківця

- Які позастатутні операції дозволено проводити неприбутковим організаціям в період воєнного стану.
- Продаж сувенірної продукції та надання послуг за плату (семінари, конференції, тренінги тощо) – можна?
- Допомога членам, працівникам неприбуткової організації – навіть у період воєнного стану табу?
- Виплата середньої зарплати мобілізованому – ризик виключення з Реєстру неприбуткових...
- Надання та отримання поворотної фінансової допомоги – коли є загроза для неприбуткового статусу?
- Ліміт 20% адмінвитрат для благодійних організацій – як розраховувати, наслідки порушення.
- Гуманітарна допомога без обліку = нецільове використання та втрата статусу.

Хто є неприбутковою організацією

Неприбуткові підприємства, установи та організації - неприбуткові підприємства, установи та організації, **які не є платниками податку на прибуток підприємств відповідно до [пункту 133.4](#) статті 133 цього Кодексу**

пп. 14.1.121 [ПКУ](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Хто є неприбутковою організацією

- бюджетні установи;
- громадські об'єднання, політичні партії, творчі спілки, релігійні організації, благодійні організації, пенсійні фонди;
- спілки, асоціації та інші об'єднання юридичних осіб;
- житлово-будівельні кооперативи (з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому відповідно до закону здійснено прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом житлового будинку і такий житловий будинок споруджувався або придбавався житлово-будівельним (житловим) кооперативом), дачні (дачно-будівельні), садівничі та гаражні (гаражно-будівельні) кооперативи (товариства);
- ОСББ, асоціації власників жилих будинків;
- професійні спілки, їх об'єднання та організації профспілок, а також організації роботодавців та їх об'єднання;
- сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, кооперативні об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;
- інші юридичні особи, діяльність яких відповідає вимогам цього пункту

пп. 133.4.6 [ПКУ](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Хто є неприбутковою організацією

До неприбуткових організацій можуть потрапити ті установи та організації, які відповідають вимогам п. 133.4 ПКУ. У такому разі для цілей ПКУ вони **не є платниками податку на прибуток**.

Вимоги:

- створені відповідно свого профільного законодавства;
- статутні документи містять:
 - заборону розподілу доходів (прибутків) між членами, засновниками (не стосується бюджетних установ);
 - твердження, що у разі ліквідації активи передаються такій же організації чи бюджету (не стосується ОСББ, житлово-будівельних кооперативів та бюджетних установ);
- включенні у РЕЄСТР неприбуткових установ та організацій

пп. 133.4.6, пп. 14.1.121 [ПКУ](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Профільні закони

Вид неприбуткової організації	Профільний закон, що керує її діяльністю
Благодійні організації	Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05.07.2012 №5073-VI
Громадські об'єднання	Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 №4572-VI
Політичні партії	Закон України «Про політичні партії в Україні» від 5 квітня 2001 № 2365-III
Релігійні організації	Закон УРСР «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 № 987-XII
Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ)	Закон України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29.11.2001 №2866-III
ЖБК, дачні (дачно-будівельні), садівничі та гаражні (гаражно-будівельні) кооперативи (товариства)	Закон України «Про кооперацію» від 10.07.2003 №1087-IV

Профільні закони

Вид неприбуткової організації	Профільний закон, що керує її діяльністю
Творчі спілки	Закон України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 07.10.1997 №554/97-ВР
Професійні спілки, їх об'єднання та організації профспілок	Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999 №1045-XIV
Організації роботодавців та їх об'єднання	Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22.06.2012 № 5026-VI
Пенсійні фонди	Закон України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV
Асоціації, спілки та інші об'єднання юросіб	Господарський кодекс України , Цивільний кодекс України тощо

Як отримати статус неприбутківця

Новоствореній організації, яка не має на меті отримання прибутку, важливо встигнути протягом **10 днів з дня державної реєстрації** подати документи (зокрема, заяву за формою 1-РН) для включення в Реєстр неприбуткових – тоді неприбутківцем (тобто неплатником податку на прибуток) вона буде з дати реєстрації в ЄДР. Строк розгляду податківцями – 3 робочі дні.

Якщо прогавити цей 10-денний строк, то:

- з дати реєстрації у ЄДР до дати включення у Реєстр неприбуткових організація – звичайний платник податку на прибуток;
- лише з дати включення у Реєстр – не платник податку на прибуток.

п. 4, п. 6 [Порядку № 440](#), пп. 133.4.1 ПКУ

Як отримати статус неприбутківця

Заява та документи для реєстрації

Для реєстрації безсумнівно треба відповідати згаданим вище вимогам, зокрема щодо установчих документів та подати комплект документів для включення у Реєстр:

- **заяву за формою № 1-РН** (додаток 1 до Порядку № 440), підписану керівником або представником організації та скріплені печаткою (за наявності);
- **копії установчих документів** (крім тих, які оприлюдненні на порталі ЄДР). Житлово-будівельні кооперативи також засвідчені підписом керівника або представника такого кооперативу та скріплені печаткою (за наявності) копії документів, що підтверджують дату прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом житлового будинку та факт спорудження або придбання такого будинку житлово-будівельним (житловим) кооперативом. Неприбуткові організації, що діють на підставі установчих документів організації вищого рівня, відповідно до закону подають разом із реєстраційною заявою за ф. 1-РН копію документа, який підтверджує включення до організації вищого рівня та надає право діяти на підставі установчих документів такої організації вищого рівня (п. 6 Порядку № 440).

Зразок <https://km.tax.gov.ua/data/files/258806.pdf> заповнення заяви привели податківці.

Ідентифікатор J1310502

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Рішення про включення у Реєстр неприбуткових

Рішення про включення в Реєстр не надсилають.

новина ГУ ДПС у Дніпропетровській області

<https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-392805.html>

В електронному кабінеті перевіряємо чи внесли організацію в Реєстр (там же буде і дата включення в Реєстр).

Присвоєння ознаки неприбутковості – з [постанови КМУ від 13.07.2016 р. № 440](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Реєстр неприбуткових установ та організацій

 Електронний кабінет Реєстри Податкова карта Календар Бланки звітності Прес-центр

Новини
ЕК для громадян
Облікові дані платника
Перегляд звітності
Введення звітності
Вхідні/вихідні документи
Листування з ДПС
Індивідуальні податкові консультації

Головна > Реєстри > Реєстр неприбуткових установ та організацій

Реєстр неприбуткових установ та організацій

Код ЄДРПОУ:

Найменування неприбуткової організації:

Можна перевірити у приватній частині електронного кабунета <https://cabinet.tax.gov.ua/>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Запит на отримання витягу з Реєстру

Питання

Які особи та яким чином, у т. ч. в електронному вигляді (за допомогою якого меню Електронного кабінету) можуть подати запит та отримати витяг з Реєстру неприбуткових установ та організацій?

Відповідь

Коротка:

Запит про отримання витягу з Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр) подається особисто представником неприбуткової організації чи уповноваженою на це особою або надсилається поштою контролюючому органу за основним місцем обліку неприбуткової організації за формою згідно з додатком 3 до Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 року № 440 зі змінами та доповненнями (далі - Порядок № 440).

Витяг з Реєстру або повідомлення про відсутність відомостей у Реєстрі (далі – Повідомлення) надсилається поштою за адресою (місцезнаходженням, податковою адресою) платника податків або особисто вручається платнику податку (його представнику) за основним місцем обліку платника податків.

Режим «Листування з ДПС» приватної частини інформаційно-телекомунікаційної системи «Електронний кабінет» забезпечує можливість направлення платником до органу ДПС разом із супровідним листом запиту за встановленою формою, згідно з додатком 3 до Порядку № 440, у форматі pdf (обмеження 5 МБ).

Збереження неприбуткового статусу

Доходи (прибутки) неприбуткової організації **використовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.**

Доходи неприбуткових релігійних організацій використовуються також для здійснення неприбуткової (добродійної) діяльності, передбаченої законом для релігійних організацій, у тому числі надання гуманітарної допомоги, здійснення благодійної діяльності, милосердя

пп. 133.4.2 ПКУ, п. 4, п. 6 [Порядку № 440](#)

При цьому пункт 133.4 ст. 133 ПКУ **на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану застосовується з урахуванням положень п. 63 підр. 4 р. XX ПКУ**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Наслідки порушення умов неприбутковості

При порушенні умов перебування в числі неприбутківців (зокрема цільового (статутного) використання доходів/прибутків) неприбутковою організацією:

- їй **треба подати** протягом 20 днів після місяця порушення **Звіт** про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації (за період із початку року до кінця місяця порушення) і **сплатити податок від суми нестатутного (нецільового) використання**;
- **контролери виключать із Реєстру неприбуткових організацій**;
- до кінця року щоквартально наростаючим підсумком слід подавати декларацію з податку на прибуток та фінзвітність і сплачувати податок на прибуток;
- з наступного року доведеться звітувати і сплачувати податок на прибуток на загальних підставах

пп. 133.4.3 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Наслідки порушення умов неприбутковості

З якої суми розраховується податок на прибуток у разі порушення умов неприбутковості?

Якщо придбані неприбутковою організацією товарно-матеріальні цінності або основні засоби використовуються не за цільовим призначенням, то така неприбуткова організація повинна розрахувати податкове зобов'язання з податку на прибуток у розмірі **18 відс., виходячи із балансової вартості використаних за нецільовим призначенням активів**

Новина від 26.03.2020 - ГУ ДПС у Тернопільській області

<https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/413256.html>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Наслідки порушення умов неприбутковості

Якщо порушення умов перебування серед неприбутківців виявлять податківці?

- Податківці вилучать неприбуткову організацію з Реєстру неприбуткових установ та організацій.
 - Нарахують податкові зобов'язання з податку на прибуток підприємств, штрафні санкції і пеню за незадекларованими сумами з податку на прибуток. Зроблять це з першого числа місяця, в якому вчинено таке порушення.
пп. 134.4.4 ПКУ
- Штраф за заниження податку на прибуток – 10% (за відсутності умислу), у разі умислу – 25%, повторно з умислом - 50% - ст. 123 ПКУ

Наслідки порушення умов неприбутковості

Відповідь

Коротка:

У разі недотримання неприбутковою організацією вимог, визначених п. 133.4 ст. 133 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), а для релігійної організації – вимог, визначених абзацом другим п.п. 133.4.1 і п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 ПКУ, така неприбуткова організація зобов’язана подати у строк, визначений для місячного податкового (звітного) періоду, звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за період з початку року (або з початку визнання організації неприбутковою в установленому порядку, якщо таке визнання відбулося пізніше) по останній день місяця, в якому вчинено таке порушення, та зазначити і сплатити суму самостійно нарахованого податкового зобов’язання з податку на прибуток. Податкове зобов’язання розраховується виходячи із суми операції (операцій) нецільового використання активів. Така неприбуткова організація виключається контролюючим органом з Реєстру та вважається платником податку на прибуток для цілей оподаткування з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому вчинено таке порушення.

За період з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому вчинено таке порушення, по 31 грудня податкового (звітного) року така неприбуткова організація зобов’язана щокварталу подавати до контролюючого органу податкову декларацію з податку на прибуток (з наростаючим підсумком), сплачувати податок у строк, визначений для квартального періоду та подавати фінансову звітність у порядку, встановленому для платників податку на прибуток.

З наступного податкового (звітного) року така неприбуткова організація подає податкову декларацію з податку на прибуток і фінансову звітність та сплачує податок на прибуток у порядку, встановленому розд. III ПКУ для платників податку на прибуток.

Встановлення контролюючим органом відповідно до норм ПКУ факту використання неприбутковою організацією доходів (прибутків) для цілей інших, ніж передбачені п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 ПКУ, є підставою для виключення такої організації з Реєстру і нарахування податкового зобов’язання з податку на прибуток підприємств, штрафних санкцій і пені відповідно до норм ПКУ. Податкові зобов’язання, штрафні санкції і пеня нараховуються, починаючи з першого числа місяця, в якому вчинено таке порушення.

Умови збереження статусу неплательника податку на прибуток

Будь-яка неприбуткова організація, яка включена до Реєстру і не є платником податку на прибуток, турбується про **збереження свого статусу**. Для цього їй потрібно виконувати вимоги п. 133.4 ПКУ.

● доходи (прибутки) неприбуткової організації мають **використовуватися лише** для фінансування видатків на її утримання, **реалізації мети (цілей, завдань)** та напрямів діяльності, визначених її установчими документами

пп. 133.4.2 ПКУ

● **заборонено** розподіляти прибутки (доходи) **між засновниками (учасниками), членами такої організації, працівниками** (крім оплати їхньої праці, нарахування ЄСВ), **членами органів управління та іншими пов'язаними з ними особами**

пп. 133.4.1 ПКУ

При цьому п. 133.4 ПКУ **на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану** застосовується з урахуванням положень п. 63 підр. 4 р. ХХ ПКУ

Дозволені доходи та витрати

Порушення профільного закону – підстава для виключення з Реєстру

Питання

Чи є підставою для виключення неприбуткової організації з Реєстру неприбуткових установ та організацій у разі порушення вимог закону, який регулює її діяльність?

Відповідь

Коротка:

Порушення неприбутковою організацією, яка перебуває у Реєстрі неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр), вимог закону, який регулює її діяльність, що призводить до порушення вимог п. 133.4 ст. 133 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), є підставою для виключення такої організації з Реєстру з нарахуванням податкового зобов'язання з податку на прибуток підприємств відповідно до підпунктів 133.4.3 і 133.4.4 п. 133.4 ст. 133 ПКУ та переходом до сплати податку на прибуток у порядку, встановленому розд. III ПКУ для платників цього податку.

Водночас зазначаємо, що кожний конкретний випадок, який стосується особливостей діяльності відповідної неприбуткової організації в залежності від закону, який регулює її діяльність, потребує аналізу договорів та первинних документів, тому для отримання більш детальної відповіді пропонуємо звернутись до контролюючого органу для отримання індивідуальної податкової консультації відповідно до ст. 52 ПКУ з наданням усіх наявних копій документів.

**Під час
воєнного
стану – деякі
нестатутні
операції
дозволені - п.
63 підр. 4 р.
ХХ ПКУ**

Які позастатутні операції дозволено під час воєнного стану

На період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану **не вважається порушенням вимог пункту 133.4** статті 133 цього Кодексу передача майна, надання послуг неприбутковою організацією, використання доходів (прибутків) неприбуткової організації для фінансування видатків, **не пов'язаних з реалізацією мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, за умови**

що такі послуги, майно добровільно перераховані (надані, передані) **Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони держави**, а також на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту **та/або закладам охорони здоров'я державної, комунальної власності, та/або структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій...**

Передача
напрямку
військовослуж-
бовцям не
передбачена.
Йдеться про
передачу
ЗСУ,
військовим
частинам,
ДСНС,
закладам
охорони
здоров'я
державної чи
комунальної
власності

п. 69 підрозд. 4 р. ХХ ПКУ ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Які позастатутні операції дозволено під час воєнного стану

На період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану **не вважається порушенням вимог пункту 133.4** статті 133 цього Кодексу передача майна, надання послуг неприбутковою організацією, використання доходів (прибутків) неприбуткової організації для фінансування видатків, **не пов'язаних з реалізацією мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, за умови**

...

та/або грошові кошти, перераховані на спеціальні рахунки, відкриті Національним банком України для збору коштів,

та/або наданням **благодійної допомоги фізичним особам, які не є засновниками, учасниками таких організацій або пов'язаними з ними особами** та які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або вимушено залишили місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах та, в тому числі, взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад.

Допомога застовникам, учасникам та пов'язаним з ними особам – заборонена навіть під час воєнного стану, навіть якщо вони ВПО...

п. 69 підрозд. 4 р. ХХ ПКУ ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Які позастатутні операції дозволено під час воєнного стану

Таким чином, на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану, неприбуткові організації зможуть надавати за рахунок своїх доходів благодійну допомогу стороннім особам, зазначеним у п. 63 підр. 4 р. XX ПКУ, навіть якщо надання такої допомоги не передбачено їх статутними документами без загрози втрати статусу неприбутковості.

[Інформаційний лист ДПС 7/2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Які позастатутні операції дозволено під час воєнного стану

При цьому зауважимо, що серед можливих отримувачів благодійної допомоги згідно з п. 63 підрозділу 4 розділу XX ПКУ є фізичні особи, **які не є засновниками, учасниками такої неприбуткової організації або пов'язаними з ними особами** та які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або вимушено залишили місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах та, в тому числі, взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад. Враховуючи те, що селищна рада внесена до Реєстру та не є платником податку на прибуток підприємств, то операції з отримання та передачі такою установою активів (мобільних будинків для тимчасового проживання осіб, які втратили житло під час бойових дій в Україні) не є об'єктом оподаткування податком на прибуток та відображаються установою згідно з правилами бухгалтерського обліку. При цьому передача селищною радою мобільних будинків для тимчасового проживання осіб, які втратили житло під час бойових дій, не призводить до втрати нею статусу неприбутковості.

[п. 2.1 Інформаційного листа ДПС 7/2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Хто такі пов'язані особи

Поняття пов'язаних осіб розкриває пп. 14.1.159 ПКУ

Для фізичних осіб - чоловік (дружина), батьки (у тому числі усиновлювачі), діти (повнолітні/неповнолітні, у тому числі усиновлені), повнорідні та неповнорідні брати і сестри, опікун, піклувальник, дитина, над якою встановлено опіку чи піклування

пп. 14.1.159 ПКУ

Тож допомога засновникам, учасникам організації та пов'язаним з ними особам заборонена для неприбуткової організації навіть під час воєнного стану – це вважатиметься порушенням умов неприбутковості (як розподіл доходів між ними)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Допомога військовослужбовцю – **ризикова операція?**

Чи може громадська організація у статусі неприбуткової надавати благодійну допомогу **учасникам бойових дій (військовослужбовцям)** або постраждалим на території бойових дій, якщо статутом зазначеної організації таку діяльність не передбачено? Чи можливо, щоб така благодійна допомога була нецільова, постійна (кожного місяця), без обмежень у сумі?

Обов'язковими умовами перебування громадської організації у статусі неприбуткової є, зокрема, заборона розподілу доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої неприбуткової організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб, як це передбачено абзацом третім п.п. 133.4.1 п. 133.4 ст. 133 ПКУ, та використання своїх доходів (прибутків) виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

<...>

[п. 2.3 Інформаційного листа ДПС 7/2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Допомога військовослужбовцю – **ризикова операція?**

<...>

Водночас, на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану не вважається порушенням вимог п. 133.4 ст. 133 ПКУ здійснення неприбутковою організацією передачі майна, надання послуг, благодійної допомоги, використання доходів (прибутків) для фінансування видатків, не пов'язаних з реалізацією мети та напрямів діяльності, передбачених її установчими документами, на цілі, що визначені п. 63 підр. 4 р. ХХ ПКУ. **При цьому серед переліку можливих отримувачів благодійної допомоги згідно з п. 63 підр. 4 р. ХХ ПКУ таких фізичних осіб як військовослужбовці окремо не визначено.** Натомість, на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану не є підставою для виключення громадської організації з Реєстру неприбуткових установ та організацій надання такою організацією благодійної допомоги фізичним особам, які не є засновниками, учасниками такої організації або пов'язаними з ними особами та які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводяться (проводилися) бойові дії, та/або вимушено залишили місце проживання у зв'язку з проведенням бойових дій у таких населених пунктах та, в тому числі, взяті у встановленому законодавством порядку на облік у структурних підрозділах з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі утворення) рад. Щодо періодичності та обмежень у сумі благодійної допомоги, що надається на підставі п. 63 підр. 4 р. ХХ ПКУ, то ПКУ таких спеціальних обмежень не встановлено, а цільове спрямування такої допомоги обумовлено категорією осіб, яким зазначена благодійна допомога надається.

[п. 2.3 Інформаційного листа ДПС 7/2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Допомога члену організації, якого мобілізували до ЗСУ – **ризикова операція**

Чи має право неприбуткова організація надавати нецільову благодійну матеріальну допомогу **своїм членам**, які сплачують внески на її фінансування, але не є її штатними працівниками, та **які були мобілізовані до Збройних Сил України?**

<...>

Таким чином, на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану, неприбуткові організації зможуть **надавати за рахунок своїх доходів благодійну допомогу лише стороннім особам** без загрози втрати статусу неприбутковості.

Отже, **у випадку здійснення неприбутковою організацією окремим її членам виплат у вигляді нецільової благодійної матеріальної допомоги, зокрема, які мобілізовані до лав Збройних Сил України, проведення таких операцій призведе до розподілу отриманих доходів на користь членів такої організації та, відповідно, до порушення права перебування такої організації у Реєстрі неприбуткових установ та організацій.**

[п. 2.4 Інформаційного листа ДПС 7/2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

За мобілізованим працівником збережено середню зарплату – **ризикова операція**

З 19.07.2022 (після набрання чинності Законом України від 01.07.2022 № 2352-ІХ, що підкоригував ч. 3 ст. 119 КЗпП) за роботодавцями залишений **обов'язок зберігати** за мобілізованими працівниками **місце роботи і посаду, а ось обов'язок збереження середнього заробітку** не передбачений — **його скасували**.

Але на власний розсуд роботодавець може прийняти рішення проводити виплати мобілізованим працівникам (у розмірі середнього заробітку або в іншому розмірі — залежно від фінансових можливостей). Це право дає ст. 9¹ КЗпП.

За позицією ДПС оскільки згідно із законодавством за мобілізованими працівниками збереження середнього заробітку не передбачене, то здійснення неприбутковою організацією виплат у розмірі середнього заробітку найманим працівникам (призваним під час мобілізації на військову службу до ЗСУ) буде порушенням вимог абзацу третього пп. 133.4.1 ПКУ щодо перебування такої організації в Реєстрі неприбуткових установ та організацій

ІПК ДПСУ від 09.05.2023 № 1157/ІПК/99-00-21-02-02-06

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Працівникам – зарплата та винагороди за ЦПД, **інші виплати – ризик!**

Неприбутківцям заборонено розподіляти доходи (прибутки) **між засновниками, членами** таких організацій, **працівниками** (крім оплати їхньої праці, нарахування ЄСВ), **членами органів управління та іншими пов'язаними з ними особами**.

Не вважаються розподілом доходу (прибутків) виплати неприбуткової організації на користь засновників (учасників), працівників, членів такої організації (***у тому числі на підставі цивільно-правового договору***), якщо такі витрати є фінансуванням видатків на своє утримання, реалізацію мети (цілей, завдань) і напрямів діяльності, визначених установчими документами такої неприбуткової організації.

Лист ДФСУ від 04.01.2017 р. №28/6/99-99-15-02-02-15

Варто сказати, що до змін у ПКУ (внесених Законом №1667-VIII, який діє з 20.11.2016 р.), будь-яка виплата доходу (прибутків) засновнику (учаснику), працівнику або члену неприбуткової організації **на підставі цивільно-правового договору** вважається використанням доходу цієї неприбуткової організації для вигоди такого учасника, тобто не за цільовим призначенням

Листи ДФСУ від 23.12.2016 р. №27822/6/99-99-15-02-02-15

Лист ГУ ДФС в Одеській області від 16.09.2016 р. №2042/10/15-32-12-01-14

Лист ДФСУ від 04.01.2017 р. №28/6/99-99-15-02-02-15

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Виняток

Повернення ОСББ співвласникам невикористаних цільових коштів, **попередньо внесених ними на утеплення фасаду** будинку за програмою співфінансування з міською радою, у зв'язку з припиненням фінансування цієї програми **не є підставою для виключення ОСББ з Реєстру** неприбуткових установ та організацій за умови дотримання вимог, встановлених п. 133.4 ПКУ

ІПК ДФСУ від 07.02.2019 р. № 432/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Виплата матдопомоги працівникам – **ризикова операція**

Якщо матдопомога **неоподатковувана** (матеріальна допомога разового характеру, що надається окремим працівникам за сімейними обставинами, на оплату лікування тощо, **не входить до фонду оплати праці**) – розподіл доходів і загроза для непідприємницького статусу.

Виняток

Якщо оподатковувана (**яка входить до фонду оплати праці**) не загроза для неприбуткового статусу

ІПК ДФСУ від 15.12.2017 р. № 3018/6/99-99-15-02-02-15/ІПК,

ІПК ДФСУ від 19.06.2018 р. № 2727/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Виняток

Виплата матдопомоги членам профспілки не порушення умов неприбутковості, якщо виплата матеріальної допомоги здійснюється виключно для реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених статутом

ІПК ГУ ДФС у м. Києві від 12.12.2018 р. № 5204/ІПК/26-15-12-03-11

ІПК ДФС від 24.09.2018 р. № 4122/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Виплата матдопомоги працівникам – ризик залежить від ситуації?

!!! Позитивне роз'яснення ДПС

Матеріальна допомога разового характеру, що надається підприємством окремим працівникам у зв'язку із сімейними обставинами, на оплату лікування, оздоровлення дітей, поховання, відноситься до складу інших виплат, що не належать до фонду оплати праці.

Оплата підприємством у статусі неприбуткової організації додаткових відпусток (понад тривалість, передбачену законодавством), наданих відповідно до колективного договору окремим працівникам, а також проведення виплат матеріальної допомоги разового характеру, що надається підприємством окремим працівникам у зв'язку із сімейними обставинами, та, зокрема, на поховання в межах виконання зобов'язань, встановлених колективним договором, **не є підставою для виключення такого підприємства з**

Реєстру, якщо такі виплати здійснюються із дотриманням вимог законодавства про працю

ІПК ДПС від 14.07.2021 р. № 2751/ІПК/99-00-21-02-02-06

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Матдопомога учасникам організації на лікування – кожен конкретний випадок розглядається окремо...

Питання

Чи має право неприбуткова організація надавати своїм засновникам (учасникам), членам такої організації, працівникам матеріальну допомогу або здійснювати виплати на потреби учасників (лікування, надання позик тощо)?

Відповідь

З порушеного питання пропонуємо Вам звернутись до контролюючих органів для отримання індивідуальної податкової консультації відповідно до ст. 52 Податкового кодексу України, оскільки відповідь можна надати лише розглядаючи кожен конкретний випадок окремо із здійсненням аналізу документів конкретної організації.

ЗІР 102.04 <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=30515>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Ті виплати, які не входять в фонд оплати праці – порушення умов

Щодо правомірності здійснення виплат матеріальної допомоги найманим працівникам, одноразових виплат, заохочення членам органів управління кооперативу, здійснення витрат на корпоративні свята, в якості неприбуткової організації

Лист ДФС від 15.12.2017 р. № 3018/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

Виняток

Укладання організаціями, внесеними до Реєстру, **договорів добровільного медичного страхування зі страховиками про страхування працівників таких організацій за рахунок коштів обласного бюджету за бюджетною програмою** не є підставою для втрати статусу неприбуткової організації за умови, що отримані зазначеними організаціями кошти витрачаються за цільовим призначенням

ІПК ДПСУ від 22.01.2020 р. № 238/5/99-00-07-02-02-05/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Чи є підставою для виключення неприбуткової організації (у т. ч. медичної установи) з Реєстру неприбуткових установ та організацій укладання договорів добровільного медичного страхування зі страховиками про страхування своїх працівників та проведення працівникам тестувань, пов'язаних з поширенням коронавірусної хвороби (Covid-19)?

Ввважатиметься порушенням умов неприбутковості (розподіл доходів).

Виняток

Якщо статутом неприбуткової організації, що є закладом охорони здоров'я, серед напрямів діяльності передбачено медичне страхування своїх працівників у законодавчо встановленому порядку та проведення відповідних медичних тестувань працівників, то сплата такою неприбутковою організацією страхових внесків в якості страхувальника за договорами медичного страхування працівників та оплата медичних тестувань працівників такої організації не призводить до втрати статусу неприбуткової організації

ЗІР 102.04 <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=36283>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Підприємницька діяльність

Законодавство не забороняє неприбутковим організаціям, окрім своєї основної неприбуткової діяльності, здійснювати й іншу діяльність (підприємницьку), якщо ця діяльність відповідає цілям, для яких вони були створені, і сприяє їх досягненню. Звісно, якщо профільне законодавство не забороняє.

ст. 86 ЦКУ

Слід передбачити можливість здійснення конкретної діяльності у Статуті.

ПКУ також не обмежує види діяльності, від яких неприбуткова організація може отримувати дохід, а обмежує тільки напрям його використання.

Підприємницька діяльність

Громадське об'єднання зі статусом юрособи має право здійснювати підприємницьку діяльність безпосередньо, якщо це передбачено його статутом, або через створені ним юрособи (підприємства), якщо така діяльність відповідає меті (цілям) громадського об'єднання та сприяє її досягненню.

Якщо неприбуткова організація (розглядається громадське об'єднання) проводить підприємницьку діяльність для досягнення мети, заради якої вона була створена, а саме **виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, то це не позбавляє її статусу неприбуткової**

[Лист Мінфіну від 06.02.2019 р. № 11210-09-5/3214](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Підприємницька діяльність

Благодійні організації мають право здійснювати господарську діяльність без мети отримання прибутку, яка сприяє досягненню їх статутних цілей

ч. 4 ст. 16 [Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05.07.2012 р. № 5073-VI](#)

Щодо створення благодійним фондом комерційного товариства

Відповідно п. 4 ст. 11 Закону № 5073 благодійні організації мають право створювати відокремлені підрозділи, бути засновником та учасником інших благодійних організацій, а також спілок, асоціацій, інших добровільних об'єднань, здійснювати спільну благодійну діяльність, а також мати інші права згідно із законом.

[Лист ДФСУ від 19.09.2016 р. № 20300/6/99-99-15-02-02-15](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Господарська діяльність

Благодійні організації мають право здійснювати **господарську діяльність** без мети одержання прибутку, що сприяє досягненню їх статутних цілей

частина четверта ст. 16 Закону № 5073

Це відповідає визначенню благодійної діяльності, під якою відповідно до п. 2 частини першої ст. 1 Закону № 5073 слід розуміти добровільну особисту та/або майнову допомогу для досягнення визначених цим Законом цілей, що не передбачає одержання благодійником прибутку, а також сплати будь-якої винагороди або компенсації благодійнику від імені або за дорученням бенефіціара.

Отже, благодійна організація може здійснювати господарську діяльність (**зокрема, розповсюджувати рекламну (сувенірну) продукцію**) **лише на некомерційній основі** (без мети одержання прибутку) для досягнення статутних цілей.

Благодійна організація може здійснювати господарську діяльність (зокрема, проводити інші заходи, які відносяться до статутної діяльності) **лише на некомерційній основі (без мети одержання прибутку) для досягнення статутних цілей**

ІПК ДФСУ від 16.07.2019 р. № 3294/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

[ІПК ДФСУ від 19.03.2019 р. № 1113/6/99-99-13-02-03-15/ІПК](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Надання платних послуг

Чи буде надання платних послуг порушенням умов неприбутковості?

Внесені до Реєстру неприбуткові організації не сплачують податок на прибуток з будь-яких доходів (**у тому числі від надання платних послуг в рамках своєї статутної діяльності**), отриманих від господарської діяльності, за умови, що такі доходи (прибутки) використовуються такою неприбутковою організацією виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами

ІПК ДФСУ від 01.03.2018 р. № 826/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Надання платних послуг

Комунальне некомерційне підприємство, що є закладом охорони здоров'я, **має право отримувати доходи від власної діяльності, у тому числі надавати в користування автомобільну стоянку, у межах своєї статутної діяльності без мети одержання прибутку** та не сплачувати податок на прибуток з таких доходів за умови, що такі доходи (прибутки) використовуються таким комунальним некомерційним підприємством виключно для фінансування видатків на його утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених його установчими документами, та не здійснюється розподіл таких доходів (прибутків) серед засновників (учасників) такого підприємства, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

ІПК ДПС від 17.05.2023 р. № 1193/ІПК/99-00-21-02-02-06

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Надання ОЗ в оренду

Чи має право неприбуткова організація здавати приміщення в оренду?

Неприбуткова організація має право здавати приміщення в оренду.
Дохід, отриманий від такої діяльності, не підлягає обкладенню податком на прибуток, якщо використовується для фінансування статутної діяльності неприбуткової організації

[лист ГУ ДФС у Харківській обл. від 12.02.2016 р. № 827/10/20-40-15-03-14](#)

[ІПК від 19.10.2018 р. № 4493/П/99-99-15-02-02-14/ІПК](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Сплата КОМУНАЛЬНИМ підприємством-неприбутківцем частини надходжень від оренди майна до місцевого бюджету

Спрямування комунальним некомерційним підприємством **частини надходжень за оренду майна**, закріпленого за ним на праві господарського відання або оперативного управління, **до відповідних місцевих бюджетів** або органів місцевого самоврядування - засновників таких підприємств, є розподілом отриманих доходів

Лист Мінфіну від 20.07.2020 р. № 11210-09-10/21871

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Виняток

В Узагальнюючій консультації Мінфіну від 19.01.2021 р. № 23 щодо перебування у реєстру неприбуткових установ та організацій комунальних некомерційних підприємств, які передають в оренду закріплене за ними майно зроблено висновок, яке перерахування оренди не буде вважатися порушенням умов неприбутковості:

«коли за договором оренди комунального майна орендар самостійно розподіляє кожний черговий платіж за оренду майна і спрямовує відповідні частини орендної плати безпосередньо комунальному некомерційному підприємству (балансоутримувачу) та до бюджету територіальної громади, а комунальне некомерційне підприємство, у свою чергу, у складі своїх доходів для цілей бухгалтерського обліку відображає одержану від орендаря частину орендної плати, яку в повному обсязі використовує для фінансування видатків на своє утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, такий порядок розрахунків НЕ Є РОЗПОДІЛОМ доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників) такого підприємства».

Тож якщо орендар за договором «напрямую» платить частину орендного платежу в місцевий бюджет, а частину балансоутримувачу-КНП, то для КНП ось та частина, яка пішла напряму в бюджет (читаємо – засновнику такого КНП) не буде вважатися розподілом доходів між засновниками. Тобто така операція не загрожуватиме виключенням з Реєстру неприбуткових установ та організацій, не є «ризиковою».

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

У ситуації, коли відповідно **до договору оренди комунального майна** орендар самостійно розподіляє кожний черговий платіж за оренду майна і спрямовує відповідні частини орендної плати безпосередньо комунальному некомерційному підприємству (балансоутримувачу) та до бюджету територіальної громади, а комунальне некомерційне підприємство, в свою чергу, у складі своїх доходів для цілей бухгалтерського обліку відображає одержану від орендаря частину орендної плати, яку в повному обсязі використовує для фінансування видатків на своє утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених його установчими документами (з урахуванням положень п. 63 підрозділу 4 розділу XX ПКУ на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану), такий порядок розрахунків не є розподілом доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників) такого підприємства.

У випадку, якщо за договором оренди комунального майна орендна плата у повному обсязі сплачується орендарем комунальному некомерційному підприємству (балансоутримувачу) з подальшим перерахуванням ним її частини до відповідного місцевого бюджету за рішенням органу місцевого самоврядування - засновника такого підприємства, то проведення такої операції є розподілом отриманих доходів та відповідно порушенням вимог пункту 133.4 ст. 133 ПКУ щодо перебування зазначеного підприємства у Реєстрі.

ІПК ДПС від 19.05.2023 р. №1237/ІПК/99-00-21-02-02-06

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Продаж ОЗ

Питання

Чи оподатковуються податком на прибуток підприємств доходи, отримані неприбутковою організацією від виконаних робіт, наданих послуг, продажу товарів або ОЗ тощо?

Відповідь

Коротка:

Утворена згідно із законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації, та внесена до Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр) неприбуткова організація не нараховує та не сплачує у встановленому порядку податок на прибуток з доходів, отриманих нею в межах статутної діяльності від виконання робіт, надання послуг, продажу товарів або основних засобів тощо за умови, що такі доходи (прибутки) використовуються такою неприбутковою організацією виключно для фінансування видатків на її утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, як це передбачено п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), та не здійснюється розподіл доходів (прибутків) серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

ЗІР 102.04 <https://zir.tax.gov.ua/main/bz/view/?src=ques&id=35531>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Пасивні доходи - проценти

Чи можна отримувати проценти за депозит, тимчасово вільні кошти?

Так, якщо кошти, отримані неприбутковою організацією як відсотки від розміщення вільних коштів на банківському депозиті, буде використано для здійснення своєї статутної діяльності без розподілу таких доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших, пов'язаних з ними осіб, то таке використання не є порушенням вимог пп. 133.4.2

ІПК від 19.05.2021 № 1900/ІПК/99-00-21-02-02-06

[ІПК ДПСУ від 07.02.2019 р. № 432/6/99-99-15-02-02-15/ІПК](#)

ІПК ГУ ДФС у Волинській обл. від 01.03.2018 р. № 827/ІПК/10/03-20-12-04-08

[ІПК ДФСУ від 23.08.2017 р. № 1732/6/99-99-15-02-02-15/ІПК](#)

лист ДФСУ від 19.10.2015 р. № 21971/6/99-99-19-02-02-15

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Пасивні доходи - проценти

Чи можна отримувати проценти за депозит, тимчасово вільні кошти?

Отримання доходів у вигляді процентів на поточний банківський рахунок лікарні не призведе до порушення вимог, встановлених пп. 133.4 ПКУ, за умови, що такі доходи спрямовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, без розподілу таких доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб

[ІПК ДПСУ від 04.10.2021 р. № 3665/ІПК/99-00-21-02-02-06](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Пасивні доходи - дивіденди

Чи можна отримувати дивіденди?

Вступ спілки **споживчих товариств**, яка має статус неприбуткової організації, як засновника або учасника до господарського товариства та **отримання дивідендів** від такого товариства не є підставою для виключення спілки споживчих товариств з Реєстру у разі отримання доходів у межах статутної діяльності і їх використання такою неприбутковою організацією виключно для фінансування видатків на її утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами

[ІПК ДФС від 15.08.2019 р. № 3807/6/99-99-15-02-02-15/ІПК](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Отримання роялті – **ризикова операція !!!**

Внесені до Реєстру неприбуткові організації не сплачують податок на прибуток з будь-яких доходів, отриманих від господарської діяльності в межах свого статуту, за умови, що такі доходи (прибутки) використовуються такою неприбутковою організацією виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

Одночасно повідомляємо, що здійснення господарської діяльності, спрямованої на отримання прибутку, класифікується як підприємництво (ст. 42 Господарського кодексу України) і не відповідає сутності поняття некомерційної діяльності неприбуткових установ.

Таким чином, неприбуткова організація, **яка здійснює господарську діяльність на комерційній основі**, набуває характеру підприємницької діяльності, і до неї застосовуються положення Господарського кодексу України та інших законів, якими регулюється підприємництво. **Така організація не підпадає під визначення неприбуткової організації** і підлягає виключенню з Реєстру неприбуткових установ та організацій

[ІПК ДФС від 24.07.2017 р. № 1321/6/99-99-15-02-02-15/ІПК](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Отримання поворотної фіндопомоги

Чи можна ОСББ отримувати поворотну фіндопомогу?

Отримання ОСББ поворотної фінансової допомоги від фізичної особи - члена об'єднання не є підставою для виключення такого ОСББ з Реєстру неприбуткових установ та організацій

[ІПК ДФСУ від 27.02.2019 р. № 781/6/99-99-15-02-02-15/ІПК](#)

Чи можна обслуговуючий кооператив отримувати поворотну фіндопомогу?

Отримання обслуговуючим кооперативом, внесеним до Реєстру, коштів у вигляді благодійних внесків та поворотної фінансової допомоги не є підставою для втрати статусу неприбуткової організації, за умови що отримані кошти використовуються неприбутковою організацією виключно для фінансування видатків на її утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами, як це передбачено пп. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Кодексу, та не здійснюється розподіл доходів серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб

[ІПК ДПСУ від 11.08.2020 р. № 3306/ІПК/99-00-05-05-02-06](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Надання поворотної фінансової допомоги члену організації

Організацією **не було дотримано вимог п. 133.4 ст. 133 Кодексу щодо заборони розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників)** такої організації.

Зокрема, п.п. 3.2.11 п. 3.2 розд. 3 Статуту передбачено що організація «надає допомогу, у тому числі фінансову поворотну/безповоротну, членам організації у нагальних та критичних випадках».

ІПК від 02.10.2017 р. № 2092/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Курсові різниці

Отримання курсових різниць – підстава для виключення з Реєстру?

Дохід неприбуткової організації, отриманий у вигляді позитивного значення курсових різниць від перерахунку іноземної валюти, отриманої в якості доходу від статутної діяльності, не є об'єктом оподаткування податком на прибуток

[лист ДФС від 01.02.2016 № 1898/6/99-99-19-02-02-15](#)

лист ДФС від 18.02.2016 р. № 3624/6/99-99-19-02-02-15

лист ГУ ДФС у м. Києві від 21.04.2016 р. № 9374/10/26-15-12-05-11

лист ДФС від 07.09.2015 р. №19062/6/99-99-19-02-02-15

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи може бути прибуток у бухобліку?

Підхід 1. Всі надходження неприбуткової організації – це цільове фінансування	Підхід 2. Цільовим фінансуванням є лише ті надходження, які передбачені на конкретні цілі
Прихильники цього підходу стверджують, що оскільки все отримане має витратитися тільки на статутні цілі, то відповідно вважається цільовим. Тому: Доходи = Витрати Податківці зважаючи на специфіку діяльності неприбуткових організацій, вважають, що доцільно визнавати всі надходження неприбуткових організацій цільовим фінансуванням та цільовими надходженнями, включаючи орендні платежі, відсотки, отримані за депозитами, курсові різниці («Вісник. Офіційно про податки», 2018, № 4, с. 34, 2017, №8/Д (13)). У цьому випадку доходи і витрати у Звіті про використання доходів (прибутків) будуть рівні за сумою	Не всі надходження є цільовими. Аргументи: 1. Поняття цільового фінансування доречне лише щодо доходів, отриманих коштами. 2. Цільове фінансування – фінансування на обумовлені цілі, при цьому обумовлені між надавачем та отримувачем. 3. Курсові різниці, орендна плата, проценти, роялті, доходи від продажу майна (запасів, необоротних активів тощо) – не цільове фінансування. Їх використовують лише на статутні цілі, але надавач не встановлює конкретних напрямків використання. . За такого підходу нецільове фінансування (надходження) – це грошові кошти, активи, які неприбуткова організація отримує без цільового призначення, тобто без конкретно встановлених цілей та умов їх витрачання. Звісно витратяться на цілі, обумовлені статутом

Чи може бути прибуток в бухобліку?

У неприбуткової організації у бухобліку дійсно може бути як прибуток так і збиток і не обов'язково все закриється у «0» (якщо неприбуткова організація веде облік за підходом 2).

Тут важливо усвідомлювати, що усе що надходить неприбутковій організації (у т. ч. й те, що вона заробляє від своєї господарської діяльності) йде на фінансування її діяльності. Тобто цілей отримання прибутку вона не ставить і розподіляти його між засновниками, членами організації не збирається.

Тобто отримання прибутку – не мета її діяльності. Але цілком можливо, що у якомусь періоді доходи перевищать витрати (тобто буде позитивна різниця між доходами та витратами), і витратяться вони лише в наступному періоді, от і можливо, що за якийсь період і виникне у бухобліку прибуток. Чи навпаки витрати уже є, а фінансування на їх покриття прийде пізніше – у наступних звітних періодах.

Чи може бути прибуток в бухобліку?

Отримання прибутку – не загроза для статусу неприбуткової організації як неплатника податку на прибуток. З реєстру через це її не виключать

ІПК ДПСУ від 16.10.2019 р. № 784/6/99-00-07-02-02-15/ІПК

Тобто неприбуткового статусу це їх не позбавить

ІПК ДПС від 19.05.2021 р. № 1902/ІПК/99-00-21-02-02-06

Головне, щоб доходи (прибутки) були витрачені на мету, цілі діяльності такої організації і не розподілені між засновниками. Звісно ж, й отримання таких прибутки має бути без порушення профільного законодавства та статуту.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Чи може бути прибуток в бухобліку?

ІПК ДПСУ від 16.10.2019 р. № 784/6/99-00-07-02-02-15/ІПК

Отже, перевищення доходів над витратами неприбуткової організації за підсумками податкового (звітного) періоду не є підставою для виключенні з Реєстру такої організації за умови, що отримані неприбутковою організацією доходи (прибутки) у законодавчо встановленому порядку у межах статутної діяльності використовуються (будуть використані) цією організацією виключно для фінансування видатків на своє утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами (пп. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Кодексу), та не здійснюватиметься розподіл доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів таких організацій, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб (пп. 133.4.1 п. 133.4 ст. 133 Кодексу).

Дозволені доходи

На що звертають увагу податківці?

Звертають увагу на дозволеність за профільним «неприбутковим» законодавством та «статутність» такої діяльності і податківці:

- «установа чи організація, яка отримала статус неприбуткової організації, **має право здійснювати діяльність, передбачену законом, згідно з яким вона створена, та отримувати доходи у межах такої діяльності**, за умови, що ці доходи будуть використані виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами. Будь-які операції неприбуткової організації підлягають оформленню первинними документами відповідно до вимог Закон № 996»

ІПК ДФСУ від 01.03.2018 р. № 826/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

- у разі отримання доходів (прибутків) неприбутковою організацією **в межах своєї статутної діяльності** та використання їх на фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами без розподілу таких доходів (прибутків) серед засновників (учасників), така організація не позбавляється статусу неприбуткової

лист ДФС від 09.10.2017 р. № 2178/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

**Під час
воєнного
стану – деякі
нестатутні
операції
дозволені - п.
63 підр. 4 р.
XX ПКУ**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Збереження статусу неприбутківця

Важливо не який саме дохід отримує неприбуткова організація (хоча, звісно, такі доходи не повинні суперечити її профільному закону та статутним документам), а на які цілі – статутні чи ні – спрямовується цей дохід.

Лист ДФСУ від 22.09.2015 р. №20075/6/99-95-42-03-15

Лист ДФСУ від 07.09.2015 р. №19062/6/99-99-19-02-02-15

Лист ДФСУ від 18.02.2016 р. №3624/6/99-99-19-02-02-15

ГУ ДФС в Одеській області від 25.03.2016 р. №618/10/15-32-12-01-14

Які трати є цільовими/статутними?

Витрати на фінансування видатків **на утримання** такої неприбуткової організації, **реалізацію мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами** і є цільовими, тобто статутними витратами.

Чому важливий кошторис неприбуткової організації

Кошторис – це перелік доходів і витрат у вартісному вираженні.

Для прикладу, у статуті міститься й порядок використання майна

- громадського об'єднання

Ст. 11 [Закону України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 р. № 4572-VI](#)

- творчих спілок

Ст. 16 [Закону України «Про професійних творчих працівників та творчі спілки» від 07.10.1997 р. № 554/97-ВР](#)

Статут **ОСББ** повинен містити порядок прийняття кошторису.

Ст. 7 [Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29.11.2001 р. № 2866-III](#)

До виключної компетенції загальних зборів ОСББ належить затвердження кошторису, причому готує кошторис правління ОСББ, воно ж і розпоряджається коштами відповідно до затвердженого кошторису.

Ст. 10 [Закону № 2866](#)

Про виконання кошторису звітують загальним зборам.

Ст. 18 [Закону № 2866](#)

Особливість кошторису: його складають за касовим методом. Тобто за рухом коштів, а не фактом нарахування.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризики відсутності кошторису та витрат за межами кошторису

На прикладі ОСББ. Голова правління не має права витратити кошти понад суми, зазначені у кошторисі. Аби здійснити такі витрати, необхідно обов'язково внести зміни до кошторису і затвердити їх на загальних зборах чи, принаймні, оформити окремим загальним рішенням зборів. Також у статуті може бути прописано поріг вартості договору для попереднього погодження на загальних зборах (ст. 10 Закону №2866). Наприклад, договори понад певну суму (скажімо, 100 000 грн) потребують попереднього погодження на загальних зборах.

Тобто, здійснивши перевитрати (витрати понад суми, затверджені кошторисом), правління фактично порушило б вимоги статуту ОСББ та Закону №2866.

ВАЖЛИВО: якщо зайві витрати пішли на фінансування видатків ОСББ, тобто на мету його діяльності – вони не вважаються не цільовими.

Та можливе інше тлумачення цільових витрат. Скажімо, цілі статутні, але в самому статуті сказано, що витрати здійснюються відповідно до кошторису. **Якщо витрати не є кошторисними (понад передбачену суму), то можна зробити висновок, що вони не передбачені статутом, а отже, нецільові.** Імовірно, що саме цією логікою будуть користуватися і контролери. Тай договір, укладений головою ОСББ понад кошторис, можуть визнати недійсним.

Рішення Господарського суду м. Києва від 22.09.2017 р. у справі №910/11079/17

Зважаючи на такі ризики, оптимальний варіант – внести зміни до кошторису та затвердити їх на загальних зборах.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризикові операції

Утримання чужої прибудинкової території

Якщо утримання прибудинкової території передбачено статутними документами ОСББ та ЖБК як один із напрямів основної діяльності таких організацій, то витрати, понесені на обслуговування будинку та прилеглої до нього прибудинкової території, відповідно до вимог нормативів та правил згідно із законодавством, можуть здійснюватися ними у статусі неприбуткової організації.

Діяльність ОСББ та ЖБК із прибирання прилеглих до інших будинків територій, фінансування видатків на оплату послуг з обслуговування таких територій, найму працівників для виконання робіт щодо їх обслуговування та сплата податків за власника (землекористувача) таких земельних ділянок вважатимуться порушенням вимог, визначених п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 Кодексу.

ІПК ДФСУ від 07.12.2018 р. № 5141/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ризик благодійної організації адмінвитрати > 20% доходу

Для благодійної організації **розмір адміністративних витрат не може перевищувати 20% доходу** цієї організації у поточному році.

Ч. 3 ст. 16 [Закону № 5073](#)

Роз'яснення ГУ ДПС у Тернопільській області, опубліковано 04.02.2020 р.

<https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/406849.html>

ІПК від 19.03.2019 р. № 1113/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Лист ГУ ДФС в м. Києві від 29.03.2016 р. №2627/Ж/26-15-12-05-11,

Лист ГУ ДФС в м. Києві від 18.12.2015 р. №19235/10/26-15-15-03-11

Якщо фінзвітність благодійна організація складає за НП(С)БО 25:

сума за Дт 92 за рік < 20% суми з рядка 2280 форми №2-мс.

Якщо фінзвітність благодійна організація складає за НП(С)БО 1:

сума з рядка 2130 ф. №2 < 20% суми рядків (2000 + 2120 + 2200 + 2220 + 2240) ф. №2.

Інакше – порушення умов неприбутковості

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Бухгалтерський облік гуманітарної допомоги та відповідна звітність здійснюються отримувачами гуманітарної допомоги та набувачами гуманітарної допомоги (юридичними особами) у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У разі відсутності обліку щодо отримання та цільового використання гуманітарної допомоги **вона вважається використаною не за цільовим призначенням**

ч. 4 ст. 11 Закону України «Про гуманітарну допомогу»
від 22.10.1999 р. № 1192-XIV

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Облік гуманітарної допомоги

Бухгалтерський облік гуманітарної допомоги регулює наказ Мінфіну від 14.12.1999 р.
№ 298

Рекомендації з документування та обліку гуманітарної допомоги
розроблено [Ukrainian Center for Independent Political Research](#) в межах в межах
проєкту [Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства](#) за
підтримки [USAID – US Agency for International Development](#)
Завантажити можна за посиланням тут: <https://bit.ly/3jXnPuS>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Звітність з гуманітарної допомоги

До ДПС - в додатку ГД до Звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, форму якого затверджено наказом Мінфіну від 17.06.2016 № 553.

Подається цей Звіт за підсумками року протягом 60 днів після закінчення звітного року (тобто за 2023 рік - не пізніше 29.02.2024) (пп. 133.4.7, пп. 49.18.3 ПКУ). Відображається отримана гуманітарна допомога у рядку 1.6.2 ГД частини I цього Звіту, а передана гуманітарна допомога - у рядку 2.4.2 ГД частини I.

Відмітимо: якщо нецільового використання не було, то Звіт подається за підсумками року, у разі порушення умов неприбутковості - протягом 20 днів за місяцем порушення.

Якщо у інвалюті гуманітарна допомога – щомісячно до 05 Звіт про наявність та розподіл гуманітарної допомоги в іноземній валюті до повного використання всієї суми отриманої гуманітарної допомоги - до ДПС та Мінсоцполітики

Постанова КМУ від 22.03.2000 № 542

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Звітність з гуманітарної допомоги

Питання

Чи заповнюється та як саме Додаток ГД до рядків 1.6.2 ГД, 2.4.2 ГД та 3.1 ГД Звіту про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, якщо благодійна організація не зареєстрована у Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги, але товар на митниці визнано гуманітарною допомогою, вартість якої дорівнює нулю?

Відповідь

Коротка та повна відповіді ідентичні:

Формування доходів та видатків, що відображаються у Звіті про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації, форма якого затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17.06.2016 № 553, здійснюється за правилами бухгалтерського обліку на підставі належним чином складених первинних документів.

У разі застосування підприємством для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (далі – НП(С)БО), питання визначення вартості активів для цілей бухгалтерського обліку регулюється відповідними НП(С)БО з урахуванням особливостей здійснення господарських операцій.

Якщо підприємство відповідно до законодавства застосовує для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності (далі – МСФЗ), то для нього вимоги МСФЗ є правилами бухгалтерського обліку, за якими відображаються господарські операції, та складання фінансової звітності.

При цьому повідомляємо, що роз'яснення Міністерства фінансів України щодо бухгалтерського обліку благодійної та гуманітарної допомоги (лист від 27.04.2022 № 41020-06-5/8479) розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України в підрубриці «Бухгалтерський облік/Бухгалтерський облік в підприємницькій сфері/Загальні роз'яснення» рубрики «Бухгалтерський облік та аудиторська діяльність» розділу «Діяльність».

Звітність з гуманітарної допомоги

До облдержадміністрацій (чи Київської міської державних адміністрацій - для Києва)
ст. 11 Закону України «Про гуманітарну допомогу» від 22.10.1999 № 1192-XIV
Наказом Мінсоцполітики від 31.07.2020 № 539 затверджено форми звітів про наявність і розподіл гуманітарної допомоги та Інструкції щодо їх заповнення.
Звіт про наявність і розподіл гуманітарної допомоги - форма № 1 подається отримувачами гуманітарної допомоги та набувачами гуманітарної допомоги - юрособами **до місцевих державних адміністрацій відповідного регіону за місцем державної реєстрації отримувачів** гуманітарної допомоги щомісяця **до 05** числа місяця, наступного за звітним, нарастаючим підсумком окремо по кожному вантажу / коштам, у тому числі в іноземній валюті, визнаним гуманітарною допомогою, до повного розподілу всього обсягу допомоги.

Щоправда, для подання звітності до місцевих держадміністрацій є відтермінування - **можна подати протягом трьох місяців після закінчення воєнного стану**. Підстави - **Постанова КМУ від 05.03.2022 р. № 202 та Закон України від 03.03.2022 р. № 2115-IX**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПДВ

- Коли неприбутковій організації обов'язково реєструватися платником ПДВ? Тимчасові винятки для громадських та благодійних організацій.
- Наслідки нереєстрації платником ПДВ: коли може загрожувати штраф.
- Допомога ЗСУ та ПДВ: пільги воєнного стану.

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

У разі якщо загальна сума від здійснення операцій з **постачання** товарів/послуг, **що підлягають оподаткуванню** згідно з цим розділом, у тому числі операцій з постачання товарів/послуг з використанням локальної або глобальної комп'ютерної мережі (зокрема, але не виключно шляхом встановлення спеціального застосунку або додатку на смартфонах, планшетах чи інших цифрових пристроях), **нарахована (сплачена)** такій особі **протягом останніх 12 календарних місяців**, сукупно перевищує **1000000 гривень** (без урахування податку на додану вартість), така особа **зобов'язана зареєструватися як платник податку** у контролюючому органі за своїм місцезнаходженням (місцем проживання) з дотриманням вимог, передбачених [статтею 183](#) цього Кодексу, крім особи, яка є платником єдиного податку першої - третьої групи

[п. 181.1 ПКУ](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Які операції рахують для порівняння з критерієм 1 млн грн?

Операції **ПОСТАЧАННЯ**, що підлягають оподаткуванню ПДВ.

Тож відсікаємо операції, які однозначно не є постачанням.

Скажімо, отримання поворотної фіндопомоги, безповоротна фіндопомога, імпорт, отримання послуг від нерезидента тощо.

Кожну операцію пропускаємо через «призму» терміну постачання товарів та послуг - з пп. 14.1.191 та пп. 14.1.185 ПКУ.

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Отримано грант на суму понад 1 млн грн – чи реєструватися платником ПДВ?

Ні, якщо грант – це не оплата за товари/послуги.

Сума коштів у вигляді гранту, що надійшли на безоплатній і безповоротній основі від фонду, може приймати участь в обрахунку граничного обсягу для реєстрації особи платником ПДВ, якщо такі кошти надходять в рахунок оплати вартості товарів/послуг, які постачаються платником (в тому числі третім особам).

Якщо кошти, що надаються отримувачу у вигляді гранту на безоплатній і безповоротній основі фондом, не є оплатою вартості товарів/послуг, які постачаються отримувачем гранту (в тому числі третім особам), то **такі кошти не враховуються при визначенні граничного обсягу для реєстрації платником ПДВ.**

Лист ДПС від 24.02.2020 р. № 750/6/99-00-07-03-02-06/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Отримано МТД на суму понад 1 млн грн – чи реєструватися платником ПДВ?

Громадська організація реалізовує **проект за договором надання послуг** та виступає виконавцем/надавачем послуг. Проект зареєстровано донором як міжнародна технічна допомога. За результатами виконання підписується Акт наданих послуг.

Чи потрібно реєструватися платником ПДВ, якщо сума виплат по такому договору перевищить 1 млн.?

Так, оскільки розцінюється як оплата за послуги. Тобто є операція постачання. Якщо за останні 12 місяців (за правилом першої події) обсяг операцій постачання, які підлягають оподаткуванню (у т. ч. беруться до уваги і звільнені за ст. 197 чи підрозділом 2 р. XX ПКУ) перевищує 1 млн грн – потрібно зареєструватися платником ПДВ (п. 181.1 ПКУ, ІПК ДПС від 24.02.2020 р. № 750/6/99-00-07-03-02-06/ІПК

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Операції імпорту (ввезення товарів) рахувати в реєстраційному ліміті?

Ні, операції з ввезення товарів на митну територію України є об'єктом оподаткування ПДВ (пп. «в» п. 185.1 ПКУ). АЛЕ вони не належать до операцій постачання товарів (лист ДПАУ від 04.04.2007 р. № 3230/6/16-1515-26);

Операції з отримання послуг від нерезидента, місце постачання яких митна територія України – беруть участь в розрахунку реєстраційної межі?

Ні, хоч отримання послуг від нерезидента, місце постачання яких митна територія України, і належить до об'єкта оподаткування ПДВ, але це не операції з постачання послуг, а операції з їх придбання. Тож хоч операція і оподатковувана, але НЕ постачання.

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Чи включати в реєстраційний обсяг безоплатну роздачу (надання) товарів/послуг?

Так, бо така безоплатна передача – операція постачання.

«операції з безоплатного розповсюдження/надання товарів/послуг при проведенні корпоративних заходів і рекламних компаній та безоплатної передачі/надання товарів/послуг як благодійної допомоги неприбутковим організаціям і фізичним особам є об'єктом оподаткування ПДВ.

Обсяг таких операцій враховується при обрахунку граничної суми від здійснення операцій з постачання товарів/послуг для цілей обов'язкової реєстрації особи як платника ПДВ відповідно до пункту 181.1 статті 181 розділу V Кодексу»

ІПК ДФСУ від 18.07.2019 р. № 3324/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

АЛЕ судова практика говорить інше – оскільки дохід не отримується (сума не «нарахована (сплачена)») – умова п. 181.1 ПКУ не виконується.

- постанова Другого апеляційного адмінсуду від 26.02.2020 р. у справі № 520/8339/19;
- постанови Верховного Суду від 28.08.2018 р. у справі № 803/1317/13-а, від 11.06.2019 р. у справі № 826/3940/14, від 22.07.2019 р. у справі № 815/5632/16

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Безоплатно надані товари, роботи, послуги:

- товари, що надаються згідно з договорами дарування, іншими договорами, за якими не передбачається грошова або інша компенсація вартості таких товарів чи їх повернення, або без укладення таких договорів;
- роботи (послуги), що виконуються (надаються) без висування вимоги щодо компенсації їх вартості;
- товари, передані юридичній чи фізичній особі на відповідальне зберігання і використані нею.

пп. 14.1.13 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Винятки для громадських об'єднань та благодійних організацій

Важливо:

Громадськими об'єднаннями та благодійними організаціями:

1) на період карантину – з 17 березня 2020 по останній день місяця дії карантину (карантин був до 30.06.2023) операції з пп. 197.1.15 (благодійні передачі) та п. 71 підрозділу 2 р. XX ПКУ («протикоронавірусні» постачання) не рахують в 1-мільйонному обсязі ст. 181 ПКУ

п. 72 підрозділу 2 р. XX ПКУ

2) на період воєнного стану операції з пп. 197.1.15 ПКУ (а це благодійні передачі) не включають до розрахунку загальної суми для обов'язкової реєстрації платником ПДВ

пп. 69.12 підрозділу 10 р. XX ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Винятки для усіх

Не є постачанням товарів та послуг операції з безоплатної (без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації) передачі/надання товарів та послуг Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, а також на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту та/або закладів охорони здоров'я державної, комунальної власності, та/або структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, **крім випадків, якщо такі операції з постачання товарів та послуг оподатковуються за нульовою ставкою податку на додану вартість.**

п. 32¹ підрозділу 2 р. XX ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Виняток з винятку – коли ставка 0%

Оподатковують ПДВ за ставкою 0 % операції з постачання товарів для **заправки (дозаправки) або забезпечення наземного військового транспорту** або іншого спеціального контингенту ЗСУ, що бере участь у миротворчих акціях за кордоном, або в інших випадках, передбачених законодавством.

пп. «г» пп. 195.1.2 ПКУ

[Постанова КМУ від 02.03.2022 р. № 178](#)

Установити, що до припинення чи скасування воєнного стану операції з **постачання товарів для заправки (дозаправки) або забезпечення транспорту** Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Міністерства внутрішніх справ, Державної служби з надзвичайних ситуацій, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, інших утворених відповідно до законів військових формувань, їх з'єднань, військових частин, підрозділів, установ або організацій, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави обкладаються податком на додану вартість **за нульовою ставкою.**

+ Лист ДПС від 29.07.2022 р. № 8271/6/99-00-21-03-02-06

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Що потрапляє до оподатковуваних операцій постачання?

Оподатковувана операція для цілей р. V Кодексу — це операція, яка підлягає оподаткуванню ПДВ.

Із цього слідує, що це **операції з постачання товарів (послуг), які оподатковують ПДВ за ставками 20%, 14%, 7% або 0%** (підтверджує це і назва ст. 194 «Операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою» та 195 «Операції, що підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою», операції за ставкою 7% прописані у пп. «в» п. 193.1 ПКУ, за ставкою 14% - у пп. «г» п. 193.1 ПКУ).

За визначенням із ст. 14 ПКУ:

податок; оподаткування; платник податку; оподатковувана операція для цілей [розділу V](#) цього Кодексу - відповідно податок на додану вартість; оподаткування податком на додану вартість; платник податку на додану вартість; операція, яка підлягає оподаткуванню податком на додану вартість

пп. 14.1.186 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Варіанти трактування

«операції постачання, що підлягають оподаткуванню»

Варіант 1. Постачання, які оподатковуються ПДВ («вузький»)	Варіант 2. Постачання, які є об'єктом оподаткування ПДВ («широкий»)
Оподатковувані операції за ставкою 20%	
Оподатковувані операції за ставкою 7%, 14%	
Оподатковувані операції за ставкою 0%	
Звільнені від оподаткування (пільгові) (прописані у ст. 197 ПКУ та підрозділі 2 р. XX ПКУ)	Звільнені від оподаткування (пільгові) (прописані у ст. 197 ПКУ та підрозділі 2 р. XX ПКУ)
Не є об'єктом оподаткування ПДВ (за ст. 196 ПКУ)	Не є об'єктом оподаткування ПДВ (за ст. 196 ПКУ)

Податківці за Варіант 2, тобто в т. ч. і звільнені від оподаткування ПДВ операції рахують
ІПК ДФСУ від 14.05.2019 р. № 2168/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Судова практика

Необ'єктні операції при розрахунку реєстраційного обсягу не враховуються.

Постанова Харківського апеляційного адмінсуду від 10.07.2018 р. у справі № 820/268/18 «Системний аналіз норм статті 198 ПК України свідчить про те, що ПК України не ототожнює поняття "оподатковувані операції" та "ті, що звільнені (тимчасово звільнені) від оподаткування". З врахуванням викладеного, суд приходить до переконання про те, що під оподатковуваними поставками слід мати на увазі поставку товарів або поставку послуг, в результаті яких у платника податку-постачальника виникає об'єкт оподаткування податком на додану вартість та, відповідно, нараховуються податкові зобов'язання з цього податку»

Постанова Тернопільський окружний адмінсуд від 26.12.2012 р. у справі № 2-а/1970/4041/12

Ухвала Львівського апеляційного адмінсуду від 23.06.2014р. у справі № 876/2094/13

«При визначенні загального обсягу оподатковуваних операцій звітного періоду для обов'язкової реєстрації платником ПДВ враховуються обсяги операцій, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою ПДВ, нульовою ставкою ПДВ, **звільнені та тимчасово звільнені від оподаткування ПДВ**»

Постанова Кіровоградського окружного суду від 16.04.2013 р. у справі № 811/774/13-а

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Обов'язкова реєстрація платником ПДВ

Як визначати дату постачання для підрахунку реєстраційного обсягу?

У п. 181.1 ПКУ сказано про суми постачання, яка «нарахована (сплачена)». Тож рахуємо за правилом «першої» події:

- отримали передоплату на поточний рахунок, касу;
- відвантажили товари, надали послуги.

І якщо загальна сума «постачань» (оплати/нарахування) перевищує 1 млн грн – слід зареєструватися платником ПДВ.

Порядок реєстрації платником ПДВ

При обов'язковій реєстрації платником ПДВ реєстраційну заяву треба подати до контролюючого органу **не пізніше 10 числа календарного місяця, що настає за місяцем, в якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій 1 млн грн.**

Наприклад, 1 млн грн перевищили у січні 2023 р., тоді заяву треба подати не пізніше 10 лютого 2023.

Заяву подають за формою № 1-ПДВ (форма затверджена [наказом Мінфіну від 14.11.2014 р. № 1130](#)).

п 183.1, п.183.2 ПКУ, п. 3.5 Положення № 1130

Зразки заповнення заяв, приведені податківцями, - за посиланнями
https://ck.tax.gov.ua/data/normativ/000/003/75916/1_PDV_zrazok_perevish.pdf
<https://kh.tax.gov.ua/data/files/261780.pdf>

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Відповідальність за нереєстрацію

Відповідальність

- **за неподання декларації – не застосовують** (бо неплатник не подає декларації, відповідно навіть при простроченні подання заяви не може скласти декларацію не будучи платником ПДВ – [Узагальнююча № 588](#));
- **за несплату податкових зобов'язань – податківці** самостійно нараховують податкові зобов'язання за проведеною документальною перевіркою і накладуть **штраф 10%** від такого зобов'язання - **якщо порушення без умислу, 25%** - якщо з умислом, **50 %** – при повторному порушенні протягом 1095 днів з умислом.

Але в постанові Верховного суду від 06.02.2020 р. у справі №200/12014/18-а (№К/9901/21963/19) знаходимо, що й за неподання декларації за кожен місяць податківці нараховували штраф

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Анулювання реєстрації платником ПДВ

Анулювання за рішенням податківців – п. 184.1 ПКУ

Можна **добровільно** відмовитися від статусу платника ПДВ **якщо за останні 12 місяців обсяг оподатковуваних операцій не перевищив 1 млн грн** – за заявою (форма № 3-ПДВ з додатку 3 Положення № 1130). Розглядає контролюючий орган протягом 10 календарних днів (повідомляє письмово впродовж 3 після дня анулювання реєстрації).

При анулюванні реєстрації за самостійним рішенням податківців вони оформляють форму № 6-РПДВ (дата підписання – дата анулювання реєстрації). Впродовж 3 днів повідомляють платника.

«Типові» пільги для неприбуткових організацій

Пільги	Норма ПКУ
Постачання послуг з охорони здоров'я закладами охорони здоров'я, які мають ліцензію (крім ряду винятків)	пп. 197.1.5 ПКУ
Постачання реабілітаційних послуг особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, а також постачання путівок на санаторно-курортне лікування, оздоровлення та відпочинок на території України фізичних осіб віком до 18 років, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю	пп. 197.1.6 ПКУ
Постачання релігійними організаціями культових послуг та предметів культового призначення за переліком	пп. 197.1.9 ПКУ
Надання благодійної допомоги благодійним організаціям, а також надання такої допомоги благодійними організаціями (за дотримання умов, зокрема – нанесення маркування)	пп. 197.1.15 ПКУ
Міжнародна технічна допомога, ввезення гуманітарної допомоги	пп. 197.11 ПКУ
Гранти відповідно до програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні	пп. 26 підрозділу 2 р. XX ПКУ

«Типові» пільги для неприбуткових організацій

Пільги	Норма ПКУ
На період до 1 січня 2025 року за ставкою 0% оподатковується ПДВ постачання товарів (крім підакцизних товарів) та послуг (крім деяких), що безпосередньо виготовляються підприємствами та організаціями громадських об'єднань осіб з інвалідністю, які засновані громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю і є їх власністю за деяких умов. У разі бажання застосовувати пільгу потрібно окремо подати заяву щодо застосування цієї пільги	п. 8 підрозд. 2 р. XX ПКУ
Тимчасово, на період проведення антитерористичної операції та/або здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії рф, та/або запровадження воєнного стану відповідно до законодавства, звільняються від оподаткування ПДВ операції з ввезення на митну територію України та постачання на митній території України ряду товарів перелік яких приведено у цьому ж пункті	п. 32 підрозд. 2 р. XX ПКУ
Лікарські засоби та медвироби – тимчасово до 31.12.2023 за умов з відповідних пунктів ПКУ	п.38, п.38 ¹ підрозд. 2 р. XX ПКУ

Звільнення від ПДВ воєнного стану

Безкоштовні передання на потреби оборони - важливо кому і що!

Не є постачанням товарів та послуг операції з безоплатної (без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації) передачі/надання товарів та послуг Збройним Силам України, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Управлінню державної охорони України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, добровольчим формуванням територіальних громад, **іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам, установам або організаціям, що утримуються за рахунок коштів державного бюджету, для потреб забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави**, а також на користь центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, сил цивільного захисту та/або закладів охорони здоров'я державної, комунальної власності, та/або структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, *крім випадків, якщо такі операції з постачання товарів та послуг оподатковуються за нульовою ставкою податку на додану вартість.*

Ставка 0% -пп.
«г» пп. 195.1.2
ПКУ

[Постанова КМУ
від 02.03.2022
№ 178](#)

п. 32¹ підрозд. 2 розд. XX ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Звільнення від ПДВ воєнного стану

Постачання на потреби оборони - важливо кому і що!

Типчасово на період воєнного стану звільняється від оподаткування ПДВ ввезення та постачання на митній території ряду товарів з переліку п. 32 підрозділу 2 р. XX ПКУ, серед них:

- спеціальних засобів індивідуального захисту (каска, виготовлені відповідно до військових стандартів або технічних умов, чи їх еквіваленти та спеціально призначені для них компоненти (тобто підшоломи, амортизатори), що класифікуються у товарній підкатегорії [6506 10 80 00](#) згідно з УКТ ЗЕД, бронежилети, що класифікуються у товарній підкатегорії [6211 43 90 00](#) згідно з УКТ ЗЕД),...
- лікарські засоби та медвироби;
- товарів оборонного призначення (перелік кодів УКТ ЗЕД приведено у пункті);
- оптичні прилади... броньовані автомобілів, що класифікуються за кодами 8702 10 19 90, 8702 90 11 00, 8703, 8705 90 80 90, 8710 00 00 00 згідно з [УКТ ЗЕД](#), **кінцевим отримувачем яких відповідно до сертифіката кінцевого споживача або згідно з умовами договору** визначено правоохоронні органи, Міністерство оборони України, Збройні Сили України та інші військові формування, добровольчі формування територіальних громад, утворені відповідно до законів України, інші суб'єкти, що здійснюють боротьбу з тероризмом відповідно до закону та/або беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти Україн

п. 32 підрозд. 2 розд. XX ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Звільнення воєнного стану

Безкоштовна передача товарів/послуг

Пільги з п. 32 ¹ підрозд. 2 р. ХХ ПКУ – не постачання	Пільги-звільнення з п. 32 підрозд. 2 р. ХХ ПКУ	«Пільга» в ПДВ 0% (щодо передання ПММ для заправки, утримання ТЗ) пп. «г» пп. 195.1.2 ПКУ Постанова КМУ від 02.03.2022 № 178	Бгагодійні передання за пп. 197.1.15 ПКУ – пільга-звільнення
Податкова накладна узагалі не виписується, бо не постачання	Податкова накладна складається з зазначенням пільги і «Без ПДВ» п. 17 Порядку № 1307	Податкова накладна на ставку 0%	Податкова накладна складається з зазначенням пільги і «Без ПДВ» п. 17 Порядку № 1307
Компенсуючі ПДВ з п. 198.5 ПКУ до цих «не постачань» не застосовуються	За постачаннями з пп. 4 та 5 п. 32 підрозд. 2 р. ХХ компенсуючі ПДВ за п.1 98.5 та ст. 199 ПКУ не нараховуються	Компенсуючі ПДВ не нараховуються, бо оподатковувани ПДВ операція (просто за ставкою 0%)	Компенсуючі нараховується (якщо на «вході» було право на ПК)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Звільнення воєнного стану

Пільги з ПДВ при імпорті благодійними організаціями та громадськими об'єднаннями

Звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України товарів (**крім** товарів за товарними позиціями 2203-2208, 2401-2403 та кодами 2103 90 30 00, 2106 90, 3824 99 96 20 згідно з [УКТ ЗЕД](#)) **громадськими об'єднаннями та/або благодійними організаціями, включеними до Реєстру неприбуткових установ та організацій, для подальшої їх безоплатної (без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації) передачі такими особами Збройним Силам України та добровольчим формуванням територіальних громад, Національній гвардії України, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, Державній прикордонній службі України, Міністерству внутрішніх справ України, іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням, їх з'єднанням, військовим частинам, підрозділам.**

пп. 69.5¹ підрозд. 10 р. ХХ ПКУ згідно із Законом [№ 2836-XI від 13.12.2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Звільнення воєнного стану

Пільги з ПДВ при імпорті благодійними організаціями та громадськими об'єднаннями

Товари, зазначені у [підпунктах 69.5¹ і 69.5²](#) цього пункту, які були звільнені від оподаткування податком на додану вартість та акцизним податком під час ввезення на митну територію України, мають бути передані отримувачам, зазначеним у підпунктах 69.5¹ і 69.5² цього пункту, не пізніше 45 календарних днів з дня завершення митного оформлення таких товарів, а у разі якщо щодо таких товарів після завершення їх митного оформлення здійснювалося на території України підтверджене документально технічне обслуговування та/або ремонт - не пізніше 90 календарних днів з дня завершення їх митного оформлення.

У разі порушення строку, визначеного цим підпунктом, або нецільового використання зазначених товарів платник податку зобов'язаний сплатити суму податку на додану вартість та акцизного податку, що мали бути сплачені при ввезенні на митну територію України таких товарів, а також сплатити пеню відповідно до закону.

пп. 69.5³ підрозд. 10 р. XX ПКУ згідно із Законом [№ 2836-XI від 13.12.2022](#)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВАШІ ЗАПИТАННЯ

**Все буде Україна!
Дякуємо за участь!**

